

Konvencije Slov. moške zveze

Poroča JOŠKO PENKO, zastopnik Ameriške Domovine

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Pravila so bila z malimi popravili tako sprejeta kakor jih je predložil tozadevni odbor. Sprememba je za one, ki so v armado Strica Salana, kateri so leto ali več organizacije, postanejo s strani armade pasivni člani. V armadi so smrti upravičeni, v vojski pa ne. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto. Njih aktivno članstvo je predvideno za ostalo leto.

Rupert, ki je v srce segajočih besedah opisala brutalnost v stari domovini od strani tujcev ter primerjala veliko svobodo in blagostanje pod ameriško zastavo. Mrs. Frances Rupert je bila moment, ko je Mrs. J. Petrich, gl. odbornica SZZ iz Warren, O., pozvala navzoče, naj vstanemo k zapirski ameriški zastavi. Mično je na odru nastopila Miss Pauline Zupce, ki je z dovršenostjo igrala harmoniko. Pred zaključkom programa je župan mesta Girard na odru zaprisegel novi glavni odbor, katerega je glavni predsednik Fred Udovich publici predstavil.

Za uspešno delovanje za organizacijo in na pridobitvi novega članstva v kampanji sta bila z medaljo odlikovana Jos. Grdina in Anton Rudman. Po končanem banketu so v slikovitih uniformah nastopile Trumbull kadetke, članice Slovenske ženske zveze. Avdienci so kadetke zelo dopadle in jih je nagradilo s toplim priznanjem.

Če hočemo biti pravični in objektivni moramo priznati, da so girardski rojaki zelo postrežljivi, dobrohotni in vljudni gostom. Priznati se mora girardskim kuharicam izbornosti v kuhinjski umetnosti. Bil je lep dan in zabave poln večer.

Naciji morijo stare in umobolne, da napravijo prostor vojakom

Zurich, Švica. (ONA). — Po norišnicah in bolnišnicah v bivši Avstriji napravljajo naciji prostor za ranjene vojake s tem, da enostavno morijo umobolne in stare. Nek avstrijski begunc priporočajo, da so se Nemci na ta način iznebili vseh bolnikov v Steinhofu blizu Dnebnja in da je zdaj tam več kot 1.000 težko ranjenih vojakov iz ruske fronte.

Na ta način nameravajo Nemci izprazniti tudi vse zavode za ostarele ljudi, ker nimajo prostora za ogromno število ranjenec, ki prihajajo dnevno z ruske fronte. Sorodnike obveščajo o smrti s kratkim naznanilom, da so umrli na "epidemiji."

Nemci izganjajo redovnike iz Alzacije

Zurich. (ONA). — Nemške oblasti izganjajo iz Alzacije katoliške redovnike in naseljujejo na njihova posestva Nemce iz rajha. Dodaž so Nemci izgnali menihe iz sledečih samostanov v Alzaciji: Saverne, Neuf Grange, Knechtsteden in Blotzheim.

Avstrijski nadvojvoda pride v Ameriko

London. — Ta teden pride v Zed. države avstrijski nadvojvoda Feliks, mlajši brat prestolonaslednika Otona. Tozadevna ameriška viza mu je bila dovoljena pred nekaj dnevi.

Senator pride na ples

Na konvenciji SNPJ v Pittsburghu je kot delegat tudi Slovenec Mr. Blatnik, ki je državni senator v Minnesoti. Objubil je, da pride v četrtek večer v Cleveland na Lauschetov ples, ker hoče osebno spoznati sodnika Lauscheta, za katerega izvolitev županom se zanima tudi vsa Minnesota.

Minister Snoj je imel priliko videti, kako si v Ameriki pomagamo iz zadrege

Za sinoči ob osmih je bilo napovedano v narodnem domu v Pittsburghu predavanje ministra Snoja, namenjeno delegaciji SNPJ. Četrť čez šesto večer je bil pa minister še v Clevelandu brez vsakega prometnega sredstva za 150 milj oddaljen Pittsburgh. In vendar je bil gospod minister še pred osmo v Pittsburghu, čast in slava ameriški iznajdljivosti in nagli akciji.

Minister se je namreč vrnil ob 6:15 zvečer z avijonom iz Chicago. Tam so mu obljubili, da bo dobil v Clevelandu takoj zvezo z avijonom do Pittsburgha. Toda, ko je pristal na clevelandskem zrakoplovnem pristanu, so mu tukaj povedali, da bo odletel prvi avijon šele ob devetih in da bo prišel v Pittsburgh okrog enajste.

Lahko si mislimo zadrego g. ministra in pa jezo delegacije v Pittsburghu, ki bo zastonj čakala na predavatelja G. Snoja je na pogled konzula dr. Mallya in mu v dveh stavih pojasnil enajste.

Lausche napada mestno vlado, ker je zaprla napravo za čiščenje kanalov

Sinoči je sodnik Lausche na svojih političnih shodih ostro obsojal vlado župana Blythina, ki je februarja meseca ukazal zapreti napravo za čiščenje vode iz odvodnih kanalov. "To je neodpustljivo in kaže na slabo vodstvo v mestni hiši," je rekel ognjevit Lausche.

Kot znano je župan Blythin ukazal za nekaj dni zapreti to napravo, ker se z mestno zbornico ni mogel sporazumeti radi denarja za vzdrževanje te naprave. Tako se je vsa nesnaga iz odvodnih kanalov izlivala v jezero, katero vodo mora potem piti mestno prebivalstvo.

"To kaže na slabo mestno vodstvo in takega vodstva državljanje ne marajo," je rekel Lausche. "Prva briga mestne vlade je skrbeti za zdravje prebivalstva, zato ni nobenega opravičila za administracijo, ko je ponesnažila pitno vodo v jezeru. In morje je prav to vzrok tolikim slučajem otroške paralize v mestu."

NI VEČ VZROKA ZA PRITOŽBO

Dallas Texas. — Neka ženska se je šla pritožiti na sodnijo, da ne more več prenašati gaganja sosedove gosi. Poklican je bil sosed, naj se zagovarja. Ta je povedal sodniku, da sosedka nima vzroka za pritožbo, ker je v tem gos že pojedel.

MESO DIVJAČINE JE PRECEJ DRAGO

Rhineland, Wis. — Charles Pauquette ima gozdarsko kemp in oni dan je gozdarje presenetil s fino srnjakovo pečenko. Že so se veselili, da bo tak večerja vsak dan na mizi, ko je prišel lovski paznik in dokazal, da lovska sezona še ni odprta. Pauquette je plačal \$50 kazni.

Mrs. Jevnik zopet na nogah

Splošno poznana Mrs. Tončka Jevnik iz 1190 E. 61. St., katere zlato srce skrbi vedno le za dobro bližnjega, je bila več tednov na bolniški postelji. Zdaj se je toliko popravila, da je že vstala. Toda bolezen jo je precej vzela. Upamo, da bo zopet kmalu naša vesela Tončka, zdrava in zadovoljna.

položaj. Dr. Mally, kot pravi Amerikanec, je najprej telefonično poklical Pittsburgh in naročil, naj povedo delegaciji, da bo prišel minister Snoj s par minutami zamude. Potem je začel pa klicati zrakoplovno postajo. Da ni na razpolago nobenega avijona, so mu jasno in določno povedali. Konzul pa ni odnehal. Staknil je po telefonu prijatelja, ki služi pri ameriški avijatikini in ga prosil posredovanja. Ta se je naglo obrnil, rekel besedo tu, besedo tam in pet minut kasneje je bil pripravljen poseben avijon z dvema pilotoma, v njem je pa udobno sedel jugoslovanski minister Snoj.

Vsa ta "zabava" je trajala natanko 15 minut od časa, ko so g. ministru povedali, da bo moral to noč prebiti brez predavanja. Ob 6:30 je letalo že brnelo v krasnem poletu proti Pittsburghu in vse se je srečno izteklo: minister je bil zadovoljen, delegacija je bila zadovoljna in konzul Mally je bil zadovoljen nad uspehom, mi pa tudi, ki smo zasačili tako izredno novico.

Sv. Peter se drži obvestil

Bern, Švica. (ONA). — Nedavno so angleški avijatčarji bombardirali Dusseldorf v Nemčiji. Bombe so ubile 88 oseb. Toda nemške oblasti so trdile, da so bile samo tri osebe ubite, a 10 jih je bilo lahko ranjenih. Ko je prišlo teh 88 duš pred nebeška vrata in prosilo za vstop, je pogledal sv. Peter na uradno poročilo nemške vlade in rekel: "Samo tri duše smejo v paradiž, ker so samo tri uradno mrtve."

V nedeljo bo pel g. Šubelj

Jesenska sezona nam obljublja biti zanimiva v mnogih ozirih. Ena prvih prireditelj na naših odrih se bo vršila prihodnje nedeljo, ko bo pel naš operni pevec Mr. Anton Šubelj v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Koncert se prične ob pol štirih popoldne. Mr. Šubelj je izbral naše najlepše pesmi, pri katerih bodo podane tudi žive slike, kar bo prav gotovo ganilo vsakega posetnika in še posebno v teh časih, ko se ne sliši naša govornica in toliko manj naša pesem nikjer drugje na svetu kot samo v Ameriki.

Koncert se vrši pod pokroviteljstvom št. 50 Slovenske ženske zveze v proslavo 10-letnice obstoja. Vstopnina bo samo 50 centov. Toplo priporočamo, da si nabavite vstopnice prej, če mogoče in ako nimate prilike, boste lahko iste dobili pri vratih v nedeljo popoldne.

Torej v nedeljo pojdemo vsi na ta bogat koncert, ki ga nam bo podal naš priljubljeni operni pevec Mr. Anton Šubelj. Poleg Mr. Šublja bo pel tudi sekret, v katerem so same izvrstne pevke. Gdč. Irene Jazbec bo pa nastopila v solospetu.

Na bolniški postelji

Mrs. Margaret Vičič iz 8220 Rosewood Ave. se nahaja na bolniški postelji. To je mati zobozdravnika dr. Antona Vičiča. Prijateljice jo lahko obiščejo na domu. Dobri Vičičevi materi želimo, da bi kmalu okrevala.

Zopet ena ameriška ladja potopljena

Štirje mladi fantalini, med temi dva dezerterja, priznali roparski napad

Clevelandska policija je prišla včeraj štiri fantaline, ki so priznali, da so zadnji teden napadli nekega dekleta in njenega fanta v avtu, ju odpeljali na konec 40. ceste k jezeru, ju tam oropali in zbežali. Eden izmed četvorice je dekleta tudi kriminalno napadel in ji zbil tri zobe in drugače močno pretepel, ker se mu je branila.

Zločinci, ki so priznali dejanje, so James Evans, star 20 let, Benjamin Clark, star 19 let, Earl Hamilton, star 18 let in Anthony Deleso, star 18 let. Clark in Hamilton sta vojaška dezertjerja in sicer prvi od mornarice, drugi od zrakoplovcev.

Lopovi pripovedujejo, da so vzeli paru \$120, jima vzeli skoro nov avto, nakar sta se dva izmed njih, Clark in Hamilton, v ukradenem avtu peljala po dve dekleti, stari po 17 let, in so se odpeljali v Parris Island, South Carolina, kjer se je Hamilton poročil z eno izmed deklet.

Nazaj grede se jim je blizu Columbusa, O. avto pokvaril. Pustili so ga pri nekem farmarju, ki jim je posodil \$8 za bus, a v zastavo so mu pustili avto.

Policija je dobila sporočilo, da se nahaja v neki hiši na 55 cesti in Quimby Ave. nek fant, ki ima samokres. Policija ga je prišla in po daljšem izpraševanju je priznal vse in izdal tudi svoje tovariše.

Iz raznih naselbin

Pierce, W. Va. — Dne 14. t. m. je naglo umrl Primož Stare, star 61 let in doma iz St. Vida na Gorenjskem. Zadel ga je kap. Tukaj zapuščala žena in šest sinov. V Ameriki je bil 28 let.

Milwaukee Wis. — Dne 2. t. m. je umrl Andrej Kanalec, star 77 let in doma iz Dreznice pri Kobariidu. Bil je samec in tukaj zapuščala sestrino. Na 6. t. m. pa je umrl Gašper Šift, star 57 let in doma iz Savinjske doline na Štajerskem. Zadnjih 17 let je vodil gostilno v West Milwaukeeju. Zapuščala žena, tri hčere in brata. — Louis Medved in žena sta pred kratkim slavila 25 letnico skupnega življenja. Poroke: Joseph Anžur in Mary Mihelič, Alois Pickarski in Frances Peterlin, Raymond Evans in Mary Zalesnik ter Frank Schneider in Rita Johnstern. — V bližnjem Sheboyganu je 3. t. m. umrla Angela Turk. Zapuščala moža, sina in dve hčeri.

Bolgarija je postrelila komunistične poslance

New York. — Radio iz Londona poroča, da je bolgarska vlada pomorila vse komunistične poslance, da je zaprla vse poslance bivše kmetke stranke ter da je poslala 120 komunistov v nemško konfinacijo. Dalje se poroča, da je bolgarski kralj Boris na potu k Hitlerju, kar da je predigra za napoved vojne Rusiji.

Kaj bi rad Sweeney?

Clevelandski državljani ne vedo, ali bi bil Mr. Sweeney rad naš župan, ali bi se samo rad rešil službe kongresnika. Prvo ne bo dosegel, drugo pa lahko.

Ladja je bila potopljena v bližini Islandije 19. septembra. O usodi posadke 34 mož se še ne ve. Med posadko ni bilo nobenega ameriškega državljana.

Washington, 22. sept. — Državni oddelek vlade naznanja, da je bil v bližini Islandije potopljen 19. septembra ameriški tovorni parnik Pink Star, ki je plul pod zastavo republike Panama. To je prva ameriška ladja, ki je bila potopljena, odkar je predsednik Roosevelt razglasil, da bodo ameriške bojne ladje streljale na vsako bojno ladjo osišeča, ki se prikaže na Atlantiku.

Parnik je imel posadko 34 mož, med katero ni bilo nobenega ameriškega državljana. Usoda posadke še ni znana. Ako je ladjo potopila nemška podmornica, kot se sodi da jo je, potem je to Hitlerjev odgovor Rooseveltu, da bodo ameriške ladje streljale na bojne edinice psišča. Državni tajnik Hull je bil na posvetovanju pri Rooseveltu. Najbrže ga je obvestil o tem dogodku. Pink Star je odplul iz New Yorka 3. septembra. Kam je bil parnik namenjen, državni oddelek ne pove. Govori se pa, da je plul proti Angliji preko Islandije.

Parnik je bil prej danska last. Ameriška vlada ga je vzela v posest 12. julija in izročila v registracijo republike Panama. To je že šesti ameriški parnik, ki je bil potopljen v tej vojni. Ameriška vlada mora plačati Danski odškodnino za parnik.

Berlin, 23. sept. — Ko je dospelo sem obvestilo, da je bil potopljen ameriški parnik Pink Star, je rekla vlada: "Mi ne vemo ničesar o tem."

Japonci so zaplenili Italijanom ladjo

Rio de Janeiro. — (ONA). — Italijanska ladja, ki je vozila za Rdeči križ razne potrebščine italijanskim vojnim ujetnikom v Indijo, je bila na morju ustavljena po japonski bojni ladji. Japonci so ukazali ladji, da je vozila v japonsko pristanišče Kobe, kjer so pobrali Japonci z ladje ves živčev in obdelo.

Skupna društva sv. Vida

V sredo večer se bo vršila seja Skupnih društev fare sv. Vida. Vsi zastopniki in zastopnice so prošeni, da gotovo pridejo.

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

Mrs. Paulina Mausar, zelo aktivna članica Slovenskega demokratskega kluba v 32. vardi, nam je prinesla za Lauschetovo kampanjo \$67.00, kar je nabrala pri ledečih dobrih ljudeh:

Agilno društvo Collinwoodke Slovenke št. 22 SDZ je prispevalo \$5.00. Mrs. Mary Videtich, 696 E. 160. je prispevala \$3.00. Po \$2.00 o pa dali: Mr. in Mrs. Yankovich, Mr. in Mrs. F. Petrovčič, Mrs. Frances Lesjak in sin Frank, Mrs. Angela Možina, Mr. in Mrs. A. Mausar, Mr. in Mrs. M. Vinšek, Mr. in Mrs. M. Ausec, Mr. in Mrs. Copic, Mr. in Mrs. A. Anžovar, Mr. in Mrs. J. Hrovat, Mr. in Mrs. A. Jerman, Mr. in Mrs. J. Grill, Mr. in Mrs. L. Kozell, Mr. in Mrs. S. Bizily, neimenovan.

Po \$1.00 so prispevali: Mr. in Mrs. Chas. Terec, Mr. in Mrs. J. Zaller, Mr. Louis Gorišek, Mr. in Mrs. J. Slapnik, Mr. in Mrs. L. Grmsek, Mr. in Mrs. J. Breznovar, Mr. in Mrs. F. Kravos, Mr. in Mrs. J. Novak, Mr. Matt Matjan, Mr. in Mrs. L. Petrovčič, Mr. in Mrs. A. Kochevar, Mr. in Mrs. A. Moze, Mr. in Mrs. Marc, Mr. in Mrs. A. Koren, Mr. in Mrs. F. Jagodnik, Mr. Louis Kozlevar, Mr. Jim Anžovar, Mr. in Mrs. J. Marolt, Mr. in Mrs. M. Sustarsic, Mr. in Mrs. H. Kravos, Mrs. Johana Cinkole, Mr. in Mrs. A. Brgoch, Mrs. Jennie Mersnik, Mr. in Mrs. A. Maurich, Mr. in Mrs. E. Kromar, Mr. in Mrs. F. Seruchar, Mr. in Mrs. Janežič, Mr. Joe Stembol, Mr. in Mrs. M. Martich.

Najlepša hvala vsem darovalcem, ki so se tako požrtvovalno odzvali za to kampanjo.

PLES V POČAST LAUSCHETU!
V četrtek, 25. septembra v SND, St. Clair
PETJE, PLES, ZABAVA!
PRIDITE, BO PRIJETNO!

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88 No. 222 Tue., Sept. 23, 1941

Slovenci in jugoslovanstvo

Največ težav je delala jugoslovanskemu prostovoljskemu pokretu Italija. Nikogar ni pustila iz ujetniških taborišč, izvzemši nekatere pravoslavne Srbe iz Vojvodine in Bosne. Posebno strogo je pazila na Slovence in Hrvate, ki so bili doma iz krajev, ki jih je londonski pakt prisodil Italiji. Tem je odbila vsako njihovo zahtevo, da bi se smeli vpisati med vojne prostovoljce. Svojim zaveznikom je hotela vsiliti prepričanje, da so Slovenci in Hrvati brezpogojno zvesti in vdani Avstriji. Zato je preprečevala snovanje prostovoljskih enot, če bi bile neizpodbojen dokaz, da se Slovenci in Hrvati borijo za zedinjenje v skupni narodni državi tudi iz tistih pokrajin, ki jih je Italija reklamirala zase, ne da bi se mogla sklicevati na to, da je to želja prizadetega prebivalstva.

Nezaupanje pa je bilo obojestransko. Slovenci in Hrvati so ves čas vojne imeli Italijo za grabežljivko, ki hoče izrabiti ugodno priliko, da se polasti tujega ozemlja. Avstrija je to razpoloženje izrabila ter pošiljala na soško fronto predvsem slovenske in hrvatske polke, ki so se borili z največjim junaštvom v zavesti, da branijo svoj lastni dom. Nezaupljivi pa so bili tudi Italijani, ki morda prav zaradi tega niso vojaško izkoristili priložnosti, ko jim je Slovenec dr. Lj. Pivko septembra 1917 kot poveljnik bataljona s Čehi in Jugoslavnimi odprl avstrijsko bojno črto v Južnih Tirolah. Dr. Pivku so Italijani potem dovolili, da je ustanovil Jugoslovanski prostovoljski bataljon, v katerem je bilo poleg 130 Slovencev še 637 Srbov in 176 Hrvatov. Bataljon se je bojeval na italijanski fronti; njegove izgube so znašale devet mrtvih in šestdeset ranjenih prostovoljcev.

Medtem ko so se emigranti združili v Jugoslovanskem odboru, da pripravijo delo osvobodjenja, in so mogli s krfskim paktom zaznamovati vsaj delni uspeh v boju z velikosrbsko miselnostjo, so Slovenci in Hrvati doma z majske deklaracije omajali stebre, ki je na njih slonela habsburška monarhija.

Vsa ta borba slovenskega naroda kaže, da ne bo nikdar več pri volji iti v kako drugo kot slovansko državo. Torej če angleški in drugi državniki delajo kake načrte za restoracijo avstrijske monarhije v srednji Evropi, v katero bi pritegnili med drugimi tudi Slovence, bodo naleteli na velik odpor.

Kot smo že povedali v enem prejšnjih člankov, so na delu Habsburgovci, da bi si zopet postavili svoj prestol na Dunaju, ali v Budimpešti. Baje tudi Hitler ne bi nasprotoval temu, ker so nazadnje Habsburgovci tudi Nemci in bi tvorili močan zid proti južnim in severnim Slovanom, ali jih pa celo vkljeni v svoj jarem.

Fakt je, da bo po tej vojni zemljevid Evrope zelo spremenjen. Fakt je pa tudi, da bodo meje, ki bodo določene po tej vojni, tudi ostale. Zato bo pa vsak narod napel skrajne sile, da si pribori pri zeleni mizi, ki bo najbrže funkcionirala v Washingtonu, kar največ mogoče. Razume se, da se bo predvsem upoštevalo one, ki so danes na strani Anglije in Amerike in med te se šteje tudi Jugoslavija in ž njo tudi Slovenci.

Naloga jugoslovanskih voditeljev bo torej dobiti kar največ in to je, da ne bodo meje bodoče Jugoslavije same tiste, ki so bile pred to vojno, ampak, da se bodo razširile na ven. In pri tem bodo morali priti v prvi vrsti do svojih pravic Slovenci, ki bodo zahtevali nazaj vse ozemlje, ki je bilo nekdaj slovensko. Ako Slovenci ne bodo dosegli tega po tej svetovni vojni, ne bo slovenski narod nikdar več združen pod eno streho, v eni državi. Zdaj bo šlo za slovenski narod biti ali ne biti.

V tej borbi bomo morali pomagati tudi ameriški Slovenci in dokazovati na pristojnih mestih pravice slovenskega naroda. Kako bomo to vršili, nam bodo povedali naši voditelji. Glejmo samo, da dane prilike ne bomo zamudili in pa da bomo nastopali skupno kot en narod. Ker smo po številu majhni, bomo morali pa toliko bolj vpiti, da se nas bo slišalo tam, kjer bo kaj zaleglo.

Na straži moramo biti za slovensko zemljo! Vadjali so zanj to in oni naši gospodarji, da jo je ostal nazadnje samo še kosček. Ako ne bomo pazili, nam bodo vzeli še ta kosček in Slovenci bodo izginili s površja zemlje za vselej. Italijan, Nemec in Madjar so trije nevarni sosedje, teh se moramo paziti. Ako bodo točke, ki sta jih sprejela in postavila kot temelj bodočemu svetovnemu miru Roosevelt in Churchill, res kaj pomenile ko se bodo po tej vojni delale v Evropi nove meje, potem bomo tudi mi Slovenci dobili svoje nazaj. Seveda, to bo le v slučaju, da bo nemški pasjeglavec stri in uničen drugače ne. Ako bodo pa v tem gigantskem boju izgubile svojo borbo demokracije, potem Slovencev ne bo več.

Zato pa stoji pred nami dvojna naloga: da podpiramo program in inozemsko politiko predsednika Roosevelta in drugič, da pomagamo dokazovati in se potegovati za pravice klenega in kulturnega slovenskega naroda. Le v tem pravcu bomo kaj dosegli.

Ker so našemu narodu doma roke vezane in usta zamašena, moramo govoriti mi, ameriški Slovenci, ki smo v tem oziru svobodni. Skoro en milijon Jugoslovancev nas je v Ameriki in če ti povzdignemo svoj glas, se bo precej daleč slišalo in tudi nekaj zaleglo.

BESEDA IZ NARODA**To in ono iz Collinwooda**

Collinwood citizens committee Lausche for Mayor, je na svoji zadnji seji sklenil, da se tudi v Collinwoodu priredi predvolilni ples za Lauschea in to je bilo v soboto zvečer 20. septembra. Nadalje ima ta odbor nalogo pobirati prostovoljne prispevke v "fond Lausche za župana." Kjer borba bo težja kakor si jo kateri predstavljajo, ker tudi pri teh volitvah bodo in so že na delu razni reakcionarji, da se porazi moža s tako čistim rekordom v javnem življenju kakor ga ima Mr. Frank Lausche. Mesto Cleveland bo imelo prvič priliko, da si postavi Slovence v najvišji urad mesta, moža, katerega pozna in spoštuje sleherni Slovenec v našem mestu, naj bo tega ali drugega političnega prepričanja. Ker se Slovenci v Clevelandu, kakor tudi po drugih naselbinah, kakor kažejo prostovoljni prispevki tako od društev in posameznikov v fond Lausche za župana zelo zanimajo za te volitve, bo gotovo uspeh.

Zavedamo se, da bi bilo nam v čast in ponos, še izvolimo sina našega naroda za župana milijonskega mesta Clevelanda. Zato naj pomagamo vsak po svoji moči, moralno kakor tudi finančno, da se uresniči naša želja in pokažimo, da tudi Collinwoodčanje trdno stojimo za Mr. Frank Lauschetom v njegovi kampanji za župana.

Nadalje ne pozabite prve jesenske prireditve v Slovenskem delavskem domu. V nedeljo dne 28. septembra ob 3:30 popoldne priredi koncert, pod okriljem. Zveze kulturnih društev slovenskega doma Mr. Anton Eppih. Tudi Mr. Eppih je dobro poznan med nami, ne na političnem, ampak na kulturnem polju.

Gotovo je malo rojakov v našem mestu, da ga še niso videli v raznih komičnih vlogah in kupletih. In vsak se mi je še izrazil na prireditvi: "škoda da je že konec, jaz bi ga kar naprej poslušal," ali kaj sličnega.

Ne bom vam opisal kaj vse bo na tem koncertu, to pride enkrat pozneje, ampak to vam zagotovem, da toliko smeja še ni bilo v delavskem domu kakor bo v nedeljo 28. septembra na Eppihovem koncertu, saj bo že sam profesor Kostakla vreden vstopnine! Ne pozabite Eppihov koncert na 28. septembra.

Kjer pa tudi dramatično društvo Anton Verovšek še ni zaspal spanje pravičnega, katera bolezen sedaj napada razna naša slovenska kulturna društva, je članstvo sklenilo, da se bo igralo prihodnjo igro Baron čevljar, to je na 12. oktobra.

Tako vidite, da se nam okoli Slovenskega delavskega doma obetajo različne prireditve, zato naj rojaki posejate naše prireditve, dokler je še čas, ker naši v domovini pač nimajo več priložnosti, da bi prirejali igre in koncerte v svojem materinem jeziku.

Louis Elovar

Demokratje v 23. vardi

Vsak narod ima svojo posebno rečo, da ima v svoji reči moč in žene, kateri so pripravljeni se žrtvovati v javnem življenju tudi za svojega bližnjega. Narod se takim možem in ženam izkaže tudi hvaležnega.

Tudi mi Slovenci imamo sedaj posebno priliko, da se izkazemo hvaležnega svojemu rojaku, ki je že v svoji mladosti napravil

To ne bo glas vpijočega v puščavi, ampak bo to glas krepke čete jugoslovanskih narodov, ki zahtevajo starih pravic stare pravde, za svoje zaslužene brate in sestre v stari domovini.

veliko dobrega za naše ljudi in sedaj pa to delo nadaljuje s podvojenjo silo. Ta rojak je naš Frank J. Lausche, ki se je povzpela na tako odlično mesto, da je kandidat za župana velikega mesta Clevelanda.

Rojen in tudi rasel je v 23. vardi, v redini slovenske naselbine. Vsak Slovan je lahko ponosen in vesel, da imamo tudi med sabo moža, ki so zmogni prevzeti tudi višja in odgovorna mesta v javnem življenju.

Zato pa mu bo 23. varda priredila časten dan "Lausches day" v četrtek, 25. septembra, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ta večer bo tako znan "Jam Session" s sedmimi orkestri. Igrali bodo: Trebar, Pecon, Jankovich, Vadihal, Intihar, Malavasič in Sokach. Vsi omenjeni talenti bodo igrali ta večer brezplačno.

Na programu pa bomo imeli tudi naše priljubljene pevke. V duetu nastopita Josie Lausche-Welf in Mary Udovich, ki nam bosta zapeli par pesmic kot znata samo oni dve. Poleg teh pa bo nastopil Kovačičev kvartet in pa dekliški sekstet pod vodstvom Miss Eleanor Karlinger, ki imajo nekaj posebnega, nekaj prav novega za udeležence.

Seveda častni gost večera pa bo naš poštovanj sodnik Frank J. Lausche in tu mu bomo lahko ustmeno izročili naše srčne želje, da bi bil izvoljen županom mesta Clevelanda. Pohitimo omenjeni večer v veliko dvorano Slovenskega narodnega doma ter tako pomagajmo do zmage Frank J. Lauschetu, saj je vendar sin našega naroda. Vstopnina je samo 35 centov. Vstopnice pa lahko dobite v predprodaji pri Mrs. Makovec v SND.

Na svidenje v četrtek, 25. septembra zvečer v Slovenskem narodnem domu. Z narodnim pozdravom za demokratiški klub 23. varde,

Charles Vrtovšnik.

Vi, brate S. Robash, bježite od glavnog pitanja

Čitaoci, Ameriške Domovine, sjetiti će se, da ima oko mesec dana da sam ja rekao bratu S. Robashu na njegovu optužbu, da sam bio predsjedateljem jedne skupštine, na kojoj je govorio jedan Macedonac i da se je na skupštini reklo, da treba vjeru i sve svećenike uništiti itd.

Rekao sam, bratu Robashu, neka nadje 10 svjedoka koji bi ustvrdili da se je to govorilo, da sam ja voljan dati \$100.00 kao pomoć erku Sv. Vida.

Do sada brat Robash nije našao ni jednoga svjedoka i u njemu toga, on meni u Američkoj Domovini od ponedjeljka, Sept. 15 — 41. postavlja više pitanja. Ja ću vama odgovoriti samo jedno a to je: Vsi pametni ljudi, kod riješavanja stonovitih pitanja, uvijek rađe tako, da se sredi jedno započeto pitanje ili, da se svrši jedan započeti rad. Kada se to svrši, onda se ide na drugo pitanje, na drugi posao. Tko to ne čini, taj spada u redove šeptrilja, spada u redove Petrice Kerenpuva, koji je započeo stotinu poslova, a nikada ni jednoga svrši nije. Mi nećemo i ne volimo da to budemo.

Zato vas molim, brate S. Robash, da dotjeramo prvo naše pitanje na čistac onda ću vam odgovoriti na sva vaša pitanja, koja su vrlo interesantna za mene, a biti će još interesantnija za čitaoce Američke Domovine.

Čekati u vas, brate Robash, još dva tjedna i ako u to doba ne odgovorite, značiti će, da ste me pokušao oblagati za stvar, koju

nikada počinio nisam, a to je grijeh.

Čekam na odgovor, brate Robash.

P. Margetić.

Eppichov koncert — Anton Šubelj

Vse se tako suka kot se je navilo, v enih krajih celo malo boljše kot pričakovano. Ljudje pridno segajo po vstopnicah, vse govori in se pripravlja na veliko nedeljo — 28. septembra ob 3:30 popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Zakaj? Collinwoodčane vprašajte, in rekli vam bodo: "Ne delaj se vendar neumnega, kam drugam kot na Eppichov koncert." — Naj bo vreme tako ali tako, nikamor ne gredo tisti dan z liko kot do dvorane Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., pa bosta!

V svojih točkah bo Eppich predvajal razne kuplete. Siromak je povzet iz del S. Gregorčiča. Dimnikar je popolnoma moderniziran, mogoče bo celo Hitlerja osajil, in Otroček, ah, ta štorljasti otroček? Od kod je neki ta prilezel. No, tukaj je tajnostni konec. Sam Anton Šubelj mu ga je dal, da Eppich, ako ga upaš izdelati. Tone, ne Šubelj, pa hop po njemu, hitro prečital, in takojšen širok smeh po celem obrazu. Kaj bi ne, ko je stvar tako izredna. Vsa čast Šubelju, za razumevanje naših kulturnih teženj, za pripoznanje Eppichu in za lep užitek, katerega bomo imeli pri tem kupletu. Ako bi še sam nastopil z eno pesmijo, kupa veselja bi bila polna. To prepustimo Eppichovemu aranžiranju.

Te tedne se ubogi Tone pripravlja za vse: nastopil je v Pittsburghu na SNPJ in SSPZ konvenciji v igri "Norec"; potem pride ta njegov koncert in za tem takoj nastop za Glasbevo Matico, ali za zbor pod vodstvom g. Antona Šubeljna, zadnje bo bolj pravilno. Vsi mu želimo, da ne omaga, da ga ne poprime tisti nepreklicani "Nerous breakdown."

Vsa collinwoodska kulturna društva sodelujejo pri tem. Tudi podporni društva so na delu, in pridno razprodajajo med članicami vstopnice, eni jih pa kar pokupijo in porazdelijo med nazočnike na sejah. Temu se ni nič uditi, kajti Eppich je menda že pri slehernemu nastopil ob kakih prireditvi. Zatorej vsi skupaj v nedeljo 28. sept. v Slov. del. dom ob 3:30.

Joseph A. Siskovich.

Prispevki za kampanjo

Prostovoljni prispevki za kampanjo "Lausche for mayor" gredo povoljno naprej. "23rd ward Citizens Committee to elect Lausche Mayor" deluje nepriestransko, vsak mali prispevek bo pomagal do zmage nam vsem, ki želimo, da postane Slovenec župan mesta Clevelanda. Prispevali so sledeči: —

Društvo Novi Dom št. 7 SDZ \$15.00; Anton Novak 10708 Aliet Ave. in Vinko Klemencic, 1029 E. 69th St. oba direktorja Slov. N. Doma na St. Clair Ave. po \$5.00 vsak; Elenor Černe Pevey \$2.00; društvo Slovenec št. 1 SDZ, pri katerem je včlanjen Lausche, so darovali \$30. Na seji tega društva so darovali tudi sledeči člani: — po \$2.00: Mike Skrijanc 18702 Kewanee Ave. in Anton Papes 1104 E. 71 St.; po \$1.00 so darovali Karl Vrtovšnik 1104 E. 71 St., John Stražar 1235 Addison Rd., Anthony C. Skully 11324 Knowlton Ave., Frank Jazbec 7305 Mayron Ave. Torej posamezni člani prispevali svoto \$8.00. Društvo Složne Sestre št. 120 SSPZ \$10; društvo Napredek št. 132 ABZ \$5.00; društvo Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ \$10.00; društvo Lipa št. 129 SNPJ \$5.00;

društvo Clev. Slovenci št. 14 SDZ \$10.00; društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ \$25.00, morale so napraviti izreden slučaj, ker pokojna mama Lausche je bila dolgoletna članica in predsednica društva, zato so to storile.

Društvo France Prešern št. 17 SDZ \$15.00; Rudi Božeglav na 6010 St. Clair Ave. \$10.00, on vodi uspešno trgovino najfinjšega vina poiskusite pa boste videli, da je to res. Društvo Woodman of the World Camp 293 \$5; Mr. J. L. Friend of Lausche \$5.00, Henry Zalokar, \$5.00; Skupna društva fare sv. Vida, \$10.00; James Slapnik, Jr. \$10, on vodi prodajalno cvetic na 6620 St. Clair Ave.

Mrs. Rose Strainer in Mrs. Josephine Mihalic, sta se zavzeli in obiskali nekaj svojih prijateljev in znancev, torej evo ga rezultata: po \$1.00 Aloizija Miklačić na 64. St., Pavel Tanković, 64 St., Jos. Ouala, Mr. and Mrs. Hlad, Louis Rigler, Miha Sintic, Frank Kovačić, Anton Kompare, Antonija Šmrdel in neimenovana vsi iz 64 ceste. Agata Zakrajšek, Kati Volk, Joseph Novak in Mary Hren vsi iz Spilker Ave.; Charles Zgonc, iz 61. ceste, John Novak, 72. ceste; Joseph Mrzlikar in Tony Korosec, Jr., oba iz 62. ceste, Frank Debeljak, Mr. in Mrs. Urbancic, Mr. in Mrs. Lepar, Rozi Cimperman, Art Malloy, Jennie Stefe, Mr. and Mrs. Trebec, vsi iz 55 ceste; Joseph Mautz, Mrs. Falečić, Joseph Zelko, Rudolph Volcansek, Anton Sirk in Katarina Rudic, vsi iz Cary Ave.; Friend of Lausche, Henry Strainer, Helen Petkovšek, oba iz 61. ceste; Frances Baraga, Louis Stavajna, Frank Hegler, Terezija Turk, vsi iz 62. ceste; Andrej Jemc, John Striftar, Frank Rojc, Anna Milawitz, Stanley Korenssek, vsi iz 63. ceste. Po \$1.00 so darovali tudi Mr. Josephine Mihalic, John Urbancic in Frank Šibanik.

Po \$2.00 so darovali Matija Flajnik iz Carry Ave., John Zgonc iz 61. ceste, Mr. in Mrs. Lear iz 61. ceste, Mrs. William Kenik, iz 63. ceste, Mr. in Mrs. Velikonja iz 55. ceste, Mr. in Mrs. Sedmak iz 61. ceste. Mr. in Mrs. Bostjancić, ki vodita na 1293 E. 55th St. uspešno grocerijsko prodajalno, naj se jih upošteva, darovala ta \$5.00; Mr. Joseph Pečjak iz 63. ceste je tudi prispeval \$5.00, Mr. in Mrs. Anton Bašca iz 61. ceste darovala \$3.00.

Vsem ki so prispevali, kakor tudi vrlima nabiralkama, vam vsem ključem v imenu odbora: priručna hvala! Upajmo, da vsi, ki ste prispevali, ste to storili z svojim lastnim nagibom zavedajoč svoje narodne dolžnosti, delujmo ako kdo že ne more prispevati z finančno pomočjo, pa s dobro besedo, ker danes rabimo denar, na volilni dan pa glasove. Pozdrav,

Joseph Okorn, tajnik.

K ruskim bojem in spomini na Rusijo

Jože Grdina

(Nadaljevanje)

Tatarji ali Mongoli so prihrumeli na Rusko prvič leta 1238. pod vodstvom grozovitega Džingiskana, ki je moril in pustošil po ruskem ozemlju, da je bilo groza. Nesložni ruski knezi niso bili pripravljeni na to, ker prepirali so se med seboj, slabi-li moč ter za kako skupnost niso imeli smisla, pač pa v bojih in prepirih zapravljali z trudom pridobljeno zemljo svojih očetov. Tako so bili brez moči napram Tatarjem in le sreča zanje je bila, da so Tatarji, ko so opravili svoje grozno delo, kmalu odšli odkoder so prišli.

Štirinajst let pozneje so se pa zopet pojavili; načeloval jim je Džingiskanov vnuk Batukan. Tudi to pot so delali kakor pre-

je z izjemo, da se niso več ntili iz Rusije, ampak so polnoma zagospodovali ter pravi gospodari ogromne le. Kakor Balkanci pod ki so bili le uboga raja, pa gospodari, tako so bili pod Tatarji. Velike knezke je potrjeval le tatarski Pred njega so morali na klanjati se in mu prinášati gatih darov, Rus pa trpel čeval. Težak je bil jarem žulil Ruse.

Prvi, ki se je temu uprl, Veliki knez Dimitrij (1368-1389) ter jih strn naklestil, a premagal jih ni. Temeljteje je z njimi čunal Veliki knez Ivan je leta 1480, razbil tatarski raj, takozvano Zlato tarji so bili potem razdeli 3 kanate ali orde. Te so bile zanska, Astrahanska in škij in Astrahanski kanati bil kot že omenjeno kan Grozni. Krimski kanati prenehale leta 1783, za ske cesarice Katarine II. izrazitejšo mesto Tatarji. Kazana, ki ima povsem lice.

V Kazani sem izgrnul tovariša Lojzeta ki so ga li proti Turkestanu, ktem umrl, mene z drugima pa proti Sarapolu, nato stti gozd. Tam sem si ogroko reko Kamo in ni kaj da bomo še čitali tudi o jih predno bo vsa stvar na.

Mnoge poleg Kijeva Moskva in Petrograd, goja branijo Rusi z vso o jo in maršal Vorosilov je vse sile, da prepreči zavzetje Petrograda, stolice ruskih carjev.

Petrograd je izmed kdanjih ruskih mest mlajša prestolnica. Predal leta 1703 slavni ritaler Veliki, znan pod "Car in tesar" Vladimir bil Peter Veliki, Rusija ni prej ni poslej in pod vladjo je Rusija šele postala svetovna sila. Slovo ningrad, ki se je po slovo imenovalo Petrograd, tju imenovalo Petrograd, grovo mesto Srbi tudi imenujejo drugače kar grad in tako ga imenuje jaz, ker Lenin po mojem ni dosegel ni v gospodarskem vladarstvu, zlasti še v vanju kot je bil nekdanji novotelj Petrograda, 1713 prenesel carsko iz Moskve v Petrograd.

Tako opevan v naravi in toliko pripovedi nobenem ruskem vladarju in pravilo kot o carju v likemu, katerega ime se govarjali s spoštovanjem tem oziru so tudi spet Petrovo mesto. Meni bo to mesto dobilo v nazaj, kot ga tudi v služu.

Najbližji Petrogradu gorod, prva prestolnica ki je oddaljen le okrog O Novgorodu smo tudi ali in zgodovina tega za nas prav zanimiva predvsem, ker od to ime Sloven ali Slovan. (Dalje prihodno)

Osemnajstkrat

V septembru 1917. Johan Thoms iz dandanske Slezvika, nemški vojak, v Plav bil strel v stegno. mu krogle niso mogli ti.

Ko je bilo vojne k dajal Thoms v boln dno znova preiskro krogle, ki se je sprijam, ni bilo mogoče izločevali že drobeli čeno se je tudi krogla nila. Zaradi bolečin spet v bolnišnico naposled kroglo izločevali že osemnajsta rracija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

racija zavoljo izstru

MIRKO BRODNIK:

Ljubezen ne umre

Kaj hočeš zdaj! Ti pojdeš k vojakom, — kam naj gre pa ona, če ne more ostati doma?"

"Saj prav o tem sem hotel govoriti z vami, botrica. Samo vi mi lahko pomagate..."

"Da bi ti jaz pomagala? Kako?"

"Oh, obdržite Marijo tu. Saj vam bo pomagala pri delu. Domov ne more zdaj iti. In... kar bo treba denarja, bom že jaz dal. Zdaj še nimam, a ko se vrnem od vojakov, bom imel."

"Kaj pa misliš Andrej? Vsi ljudje bodo padli po meni, če se bo razvedelo, kako je."

"Ne, botra. Saj ne bo tako hudo. Kdo bo pa vedel, odkod je Marija. Recite, če vas bo kdo vprašal, da ste si pač najeli deklo, ki vam bo pri delu pomagala. Saj ste že malo v letih in si smete privoščiti počitek. Marija je zelo pridna. Odlegla vam bo za vsako delo. In zame boste storili več, kakor mi more storiti mati. Dajte, botra, bodite dobrega srca. Drugače ne vem, kaj naj storim. Nje ne morem pustiti v domači vasi. Doma bi jo snedli in na vas se tudi ne bi smela prikazati. Morda bodo mene prej pustili od vojakov. Takoj ko se vrnem, se bova z Marijo vzela..."

"Toda na kaj?" je vzkliknila botra. "Saj nimaš ne ti ničesar, ne ona."

"Bodite brez skrbi, botra. Močne roke imava oba. Samo obljubite mi, da jo boste vzeli za ta čas. Ali smem upati?"

Botra je pomislila. Seveda, tudi zanj je bilo nerodno, toda svojega Andreja je imela tako rada, da je sklenila potrditi.

"Pa naj bo?" je rekla in se gla Andreju v roko. "Saj vidim, da si drugače ne znaš pomagati."

"Ali res, botra?" je vzkliknil Andrej in oči so se mu zaiskrile. Potem je kar zbežal od nje in planil v hišo.

"Saj sem ti rekel, Marija, da boš lahko ostala pri botri. Dovolila je. Marija, pojdi in zahvali se ji."

Ves vesel je objel svoje dekle in se odtrgal od nje šele takrat, ko je zaslišal v veži botrine korake.

"Botrica, hvala," je tiho rekla Marija in zardela. "Nisem mislila, da boste tako dobri."

V BLAG SPOMIN

ČETIRTE OBLETNICE PREZGODNJE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Antona Planinšek

ki je za vedno zatisnil svoje dobre oči 23. septembra, 1937.

Spavaj mirno pod gomilo v kraju večnega miru, za nas pa izprosi milost, da se snidemo pri Bogu.

Žalujoci ostali:

SOPROGA in OTROCI.

Cleveland, O., 23. septembra, 1941.

"Le nikari me preveč ne hvajli," se je nasmejala botra. "Saj me še ne poznaš."

"Morda vas pa le, Andrej mi je pravil o vas same lepe reči."

"Andrej," se je zdaj obrnila botra k mlademu fantu, "kaj pa njene stvari?"

"O, vse sva prinesla s seboj," je odvrnil Andrej in pokazal pleteno košaro, ki je stala v veži. "Ni sicer mnogo, toda za silo bo že."

"Kam bi te pa dala?" je pomislila botra. "Ze vem. V čumnatih boš. Postelja je tam že pripravljena. Kar tja nesi svoje reči in v omaro jih zloži. Potem pa pridi v kuhinjo, da se bomo še kaj pomenili."

Marija je pobrala košaro in šla v svojo novo sobico.

Ta sobica je bila na južni strani hiše, skozi železne križe je videla Marija pred seboj gozd in v ozadju dolino. Obstala je pri oknu in se zamislila. Beli oblaki so se podili po nebu, kakor bi se igrali. Solnce je medlo gledalo skozi meglice, časih predrla skozi nje in vrglo šop žarkov v gozd, potem pa spet izginilo za mlečno belim pajčolanom. Daleč na obzorju so v sivini izginjale gore. Na nekaterih so se že videli prvi madeži snega.

Marija se je zresnila. Doslej jo je prevzemala sama sreča, saj je čutila v sebi zavest, da je našla nekoga, ki se bo zavzel zanjo in ji pomagal. Zdaj je pa spet zajela žalost njeno srce. Saj s tem, da bo smela ostati tu, še ni rešena. Odkrili jo bodo morda in hoteli bodo, da se vrne domov. In Andrej ne bo smel priti k njej. Ne bo ga vsak dan videla kakor doslej. In še nekaj dni, pa pojde k vojakom in potem ga poldrugo leto ne bo nazaj...

Vse te misli so jo prevzele in grenke solze so se ji utrinile. Toda ugriznila se je v ustnico. Močna mora biti. Ne sme podleči navalu čustev. Hitro je zložila svoje reči in se vrnila v kuhinjo, kjer sta bila že Andrej in botra.

Potem so še nekaj časa govorili o vsem mogočem. O domaćih, o sosedih, o vsem, kar jim je prišlo na misel in na jezik. Naposled se je Andrej dvignil in rekel, da bo moral iti domov.

"Andrej!" je vzkliknila Marija in planila kvišku. "Nikari še ne pojdi! Ne pusti me zdaj same!"

"Moram iti," je tiho rekel Andrej in ji ljubeče položil roko okoli vratu. "Pogrešili me bodo. In nočem, da bi me takoj spravili v zvezo s tvojim begom. Ze tako bodo dovolj klepetali."

"Ali te mar ne bom več videla?" je zaihtela Marija.

Dolgo je molčala. Seveda, še nekaj dni in iti bo moral... Potem pa jo je pobožal po lasih in ji rekel:

"Saj še pridem, Marija. Še enkrat pridem po slovo, peden pojdem k vojakom. Ne bom te ka tako pustil same. Saj smem priti, botra ali ne?"

"Seveda smeš," je odvrnila botra, vsa srečna, da mu lahko pomaga.

In potem se je odpravil. Z Marijo sta šla počasi čez vrt, do gozda. Tam jo je še enkrat privil k sebi in jo poljubil, potem pa so ga zakrila temna drevesa. Marija je še dolgo molče gledala za njim.

VI

Pri Kačarjevih

Med tem pa se je tudi že doma zgodilo marsikaj.

Tisto jutro se je Kačarici čudno zdelo, da vrata niso bila zaklenjena, ampak samo priložena. Toda mislila si je, da jih je pač snoči pozabil mož za-

kleniti, ko se je precej pozno vrnil domov.

Marija je navadno prihajala iz svoje sobe kaj zgodaj. Ta dan pa je ni bilo od nikoder. Kačarica, ki se je že nekoliko potolažila od včerajšnjega razburjenja, si je mislila, da hči pač spi in dejala si je:

"Naj le spi. Najbrž ponoči ni mogla dolgo spati. Zdaj bo vsaj to nadomestila."

Saj stara Kačarica v sru ni bila slaba ženska, nasprotno, še celo kakšnega plemenitega čustva je bila zmožna.

Toda minila je deveta ura, prišla je deseta, Marije pa le še ni bilo iz sobe. Tedaj je šla Kačarica po stopnicah navzgor in jo na mostovžu poklicala:

"Marija!"

Nič odgovora.

Stopila je k vratom in jih počasi odprla. Potem je kakor okamenela obstala. Zagledala je prazno posteljo, odprto omaro, ki je bila skoraj prazna.

V trenutku je vedela, kaj to pomeni.

"Marija je ušla od doma," si je tiho rekla. "Zakaj?"

Ni si takoj vedela razložiti njenega bega. Potem se je spomnila, kako je njen mož prejšnji dan rogovili zaradi nje, kako ji je grozil...

"Morda je bila pa v sobi tazanaj," si je tiho rekla. "Slišala je vse, pa se je zblala in pobegnila... Samo kam je šla? Kam krat, ko smo mislili, da je kje jo je zaneslo? Joj, da moram biti tako nesrečna!" je vzkliknila in se vrgla na posteljo.

Skrbelo jo je, Marija je neizkušena, ne pozna sveta in bogve, kam jo bo zaneslo in kaj bo z njo. Toda morda le ni šla daleč, morda se bo še vrnila... je pomislila Kačarica.

Vstala je in se počasi vrnila po stopnicah v kuhinjo. Tedaj je stopil njen mož v vežo.

"Stari! Ali si kaj videl Marijo?" mu je dejala.

"Ne," je odvrnil Kačar. "Zakaj pa vprašuješ? Ali je ni v hiši?"

"Ne, ni je. Ne vem, kam je šla. Skrbi me."

"E, daleč ni šla. Se bo že vrnila."

"Bila sem v njeni sobi," je povedala Kačarica. "Veš, kaj sem videla? Vse je prazno, vse je pobrala in nekam šla. Samo kam?"

"E, hudiča!" je vzkliknil Kačar in se zdrzil. "Kaj naj pa to pomeni? Kaj pa jo je prije-lo?"

"Temu si ti kriv," se je tedaj ujezila Kačarica. "Včeraj si kričal, kako jo boš pogladil doma, zdaj pa imaš. Sama je šla, da je ne boš podil."

"Pa vendar ne misliš, da je res ušla?" Kam naj pa gre, saj nikogar nima.

"Kaj vem. Šla je."

"In nič ni napisala?" se je začudil Kačar.

"Ni nisem videla," je dejala njegova žena. Potem je šla hitro po stopnicah v Marijino sobo. Vse je prebrskala, vse premetala. Nazadnje je našla na oknu listič, na katerem je bilo napisano:

"Šla sem, ker sem morala iti. Ne izprašujte, zakaj. Vrnem se, ko bo čas. Ni me treba iskati, dobro sem preskrbljena."

Nič drugega. Uboga Marija je napisala, da je dobro preskrbljena, preden je vedela, kaj bo z njo...

S povešeno glavo je prinesla Kačarica listek v kuhinjo in ga brez besed pomolila možu.

Kačar si je nataknil naočnike in ga počasi prebral, besedo za besedo. Potem je nemo pogledal predse in rekel:

"Kaj naj storiva? Kaj bodo ljudje rekli?"

Tisti dan je bil pri Kačarjevih kaj žalosten. Kačarica se kar ni premaknila od svojega ognjišča. Zamišljeno je gledala predse in pogosto so jo obli-le solze. Nepristano je morala

misliti na Marijo. Zdaj se je je spomnila, ko je bila še čisto majhna, ko se je še držala njene krila in delala prve korake. Potem, kakor je doraščala, kako je začela hoditi v šolo... o, kako hitro se je vse to zvrstilo. Kačarici se je zdelo, da je minilo vse mimo grede. Še nikoli ni pomislila na svojo hčer.

Kačar pa je hodil okoli hiše kakor izgubljena ovca. Nikjer ni našel obstanka. Časih je stopil na prag, da bi zavil v hišo, pa se je vselej premislil. Potem se je pa le odločil in šel v kuhinjo. Žena ga je samo molče pogledala in spet skrila roke v robcu.

"Ti, žena," ji je tiho rekel in stopil k njej.

Zaihtela je v odgovor.

"Nekaj sem si mislil," je v zadregi nadaljeval.

"Kaj pa?" je komaj izdala med ihtenjem.

"Če ni to kaj s Podbregarjevim v zvezi..." Najbolj verjetno se mi zdi..."

Kačarica je pogledala kvišku.

"Morda pa res utegne biti ta-

ko," je rekla po kratkem premišljevanju. "Pojdi tja in vprašaj!"

"Da bi šel tja? Ali si že pozabila, kako je bilo še nedavno? Najprej sem se tožaril z njim, zdaj pa naj bi šel tja?"

"Kje pa boš zvedel? Andreja moraš vprašati."

"Ne, ne, tja ne pojdem," se je branil Kačar.

"In zakaj ne? Pojdi vendar! Ali pa če nočeš... pojdem jaz..." Mene menda ne bodo vrgli pred prag..."

"Da, ti pojdi rajši..."

Kačarica je vstala in se počasi odpravila.

"Čez nekaj časa mi pridi nasproti," je rekla možu. Nič drugega. Še enkrat si je obrisala oči, potem je skočila čez prag.

VI

Za hčerjo.

Tudi pri Podbregarjevih so se ta dan čudili, ko Andreja ni bilo od nikoder. Sicer je prejšnji večer rekel, da pojde morda v mesto, toda nič določenega ni bilo. Zdaj pa je bila že pozna popoldanska ura, pa se še ni vr-

V Gardner tovarni ročnih torbic v St. Louis, Mo. je bila stavka. Gornja slika nam kaže prizor, ko so stavkarice hotele zabraniti drugim delavkam vhod na delo in pri tem je bila ena stavkarica zbita na tla, kakor vidimo na sliki.

Imenik raznih društev

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOV, ŠT. 138, C. K. of OHIO

Predsednik Jos. Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni tajnik John Hrovat ml., 6711 Edna Ave., zapisnikar in tajnik bolniškega oddelka Jos. Hrovat, 6731 Edna Ave., blagajnik Frank Turek. Nadzorniki: Geo. Turek, Jos. Kostanjsek, Jos. Pajk. Vratar Anton Gregorac. Društvo zboruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani stare šole sv. Vida.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Predsednik Louis Erste, 6205 Whit-tier Ave.; podpredsednik John Melle, tajnik Joseph Repar, 1101 E. 66. St.; blagajnik Frank Svel, zapisnikarica Mary Orončar, nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Frances Kure, Frank Skerl. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida. Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo dva ali tri zastopnike in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se vlijudno prosi, da se redno udeležujejo sej in sodelujejo o njih delovanju na društvenih sejah.

DRUŠTVO SV. VIDA, ŠT. 25 KSKJ

Predsednik Anton Strniša, Sr., podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blagajnik Louis Krajc; za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki. Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesetni assement se začne pobirati 1:00, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvu se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 60. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$5000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvu se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kartico in ravna naj se po pravilih Jednote.

SLOVENSKO ŽENSKO PODPOMO DRUŠTVO SRCA MARIJE (stare)

Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave., telefon EN 0729; blagajničarka Catherine Perme, finančna tajnica Mary Barač, odbornice: Mary Skulj, Anna Er-

bežnik, nadzornice: Louise Plšk, Genovefa Zupan, Jennie Brodnik; rediteljica Frances Kasunič, bolniška nadzornica Louise Plšk, zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Mary Fricov, Mary Tekavec; za klub društva SND in konferenco SND Mary Stanonik; društveni zdravniki: dr. Seliskar, st. dr. Seliskar, ml., dr. Perme, dr. Oman, dr. Perko, dr. Opaškar. Društvo zboruje v stari šoli sv. Vida vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. Članice se sprejemajo v društvu do 40. leta.

DR. PRESV. SRCA JEZUCOVEGA

Predsednik John Levstik, 646 East 115th St., podpredsednik Anton Hlap-se, 1082 E. 72nd St.; tajnik Leo vak, 7610 Lockyear Ave., blagajnik Andrej Tekavec, 1023 E. 72nd Pl., zapisnikar Matija Oblak, 1235 E. 60th St. Nadzorniki: Frank A. Turek, Frank Petkovšek in Steve F. Pirnat; vratar Matevž Debevc. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Zastopnika za Klub društev fare sv. Vida: Andrej Tekavec in Frank Petkovšek. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu ob 1. uri popoldne in v dvorani št. 2. V društvu se sprejemajo člani od 16. do 45. leta.

DRUŠTVO SV. NEŽE, ŠT. 139, C. K. of O.

Predsednica Mary Ivanc, podpredsednica Frances Baraga, tajnica Jennie M. Yeltz, 1267 E. 169. St.; zapisnikarica Louisa Plšk, blagajničarka Kattie Perme, vratarica Frances Kasunič, nadzornice: Mary Skulj, Ana Godlar, Mrs. J. Hrovat; duhovni vodja msgr. B. J. Ponikvar; zdravnik dr. M. J. Seliskar. Seje se vršijo v stari šoli sv. Vida vsako tretjo sredo v mesecu zvečer ob osmih.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 7703 Lock-year Ave.; podpredsednik John Krasovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St.; blagajnik John J. Leskovec, 13716 Darley Ave. Nadzorni odbor: John Mlakar, John Lokar in John Sterle. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, soba št. 4, staro poslopje. Društvo sprejema nove članice od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore. Assement je \$1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

nil, čeprav je moral vedeti, da ga doma čaka delo.

Podbregar je neprestano prihajal z njive in povpraševal za njim, tako da se je Podbregarica že kar jezila nanj:

"Pa menda res ne moreš biti brez njega! Kaj pa si tako v skrbeh? Saj se ti ne bo izgubil! Tisto malo dela boš že sam opravil. Pusti ga vendar še te dni, kar bo doma. Naj bo malo prost. Saj si ga tako dovolj upregal v zadnjem času."

Podbregar je molčal, čeprav je imel marsikaj na jeziku.

Počasi se je okrenil in stopil na prag. Pogledal je pred hišo,

tedaj pa se je iznenada pri ogra- Pri ograji je stala Kačarica, odpirala vrata. Presene-

vedel, kaj naj ji reče in zganil.

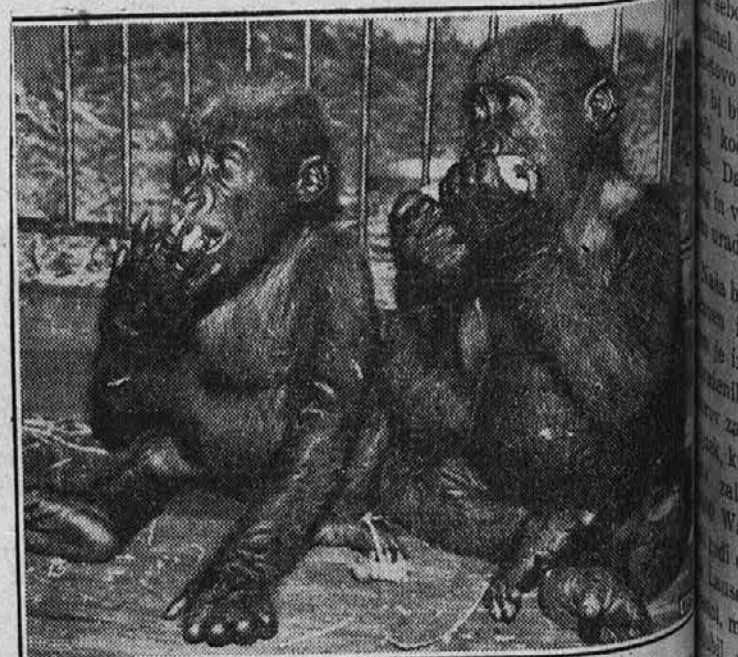
Počasnih korakov je šla čarica čez dvorišče in proti vratom.

"Dober večer!"

"Bog ga daj!" je odvrnil bregar. "Sicer pa še ni va-

To je bilo edino, kar je prišlo na misel. In sam je razmišljal, kako naj se in kaj je utegnulo Kačarica vesti v hišo.

(Dalje prihodnjiš)

Pravijo, da so gorile hudobne, na sliki pa vidimo mladi gorili, ki sta bili pred kratkim prineseni v živalski vrt v New Yorku iz francoske Afrike in izgleda, da sta prav dobri prijatelji. Dnevno dobi vsaka po eno goro mleka poleg druge hrane.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamarske Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši in najstarejši podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, bolezni in osemglost.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. let, otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikatov, ki dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se našli člani te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-dite k nam in si izberite vzorec papirja in škrl.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave. HENDERSON